TL 1196

OPROEP TOT STEUN AAN OOST–TIMOR

Het is dit jaar 15 jaar geleden dat Oost-Timor werd binnengevallen door het Indonesische leger. Het ziet er naar uit dat Indonesië de illegale bezetting van Oost-Timor niet vrijwillig zal opheffen. Om te bereiken dat de Indonesische troepen Oost-Timor verlaten en het Oosttimorese volk de kans krijgt om over haar eigen toekomst te beslissen, is het heel erg hard nodig dat de internationale druk op Indonesië wordt opgevoerd.

Steunaktie

Om deze reden hebben wij, het Komitee Indonesië en de XminY Beweging, het initiatief genomen tot een steunaktie. In de periode van februari tot eind oktober 1990 willen wij in Nederland zoveel mogelijk steun verwerven van organisaties en personen voor de volksoproep, waarvan u de tekst aan de achterzijde aantreft. In deze volksoproep wordt de Tweede Kamer gevraagd dat zij de Nederlandse regering aanzet tot een aktief Oost-Timor beleid. We streven naar vele duizenden handtekeningen. De strookjes en handtekeninglijsten kunnen tot uiterlijk 14 oktober worden teruggestuurd. Wij willen de volksoproep op 7 december, de dag waarop 15 jaar geleden Indonesië Oost-Timor binnenviel, aanbieden aan het parlement.

Deze aktie wordt niet alleen in Nederland gehouden, maar maakt deel uit van een internationale kampagne. Overal in de wereld zullen Oost-Timor solidariteitsgroepen soortgelijke initiatieven nemen om hun regering respektievelijk parlement op te roepen een aktief beleid te voeren dat bijdraagt aan de bevrijding van Oost-Timor.

Achtergrond

Oost-Timor was vierhonderd jaar lang een kolonie van Portugal. Na de val van de Portugese diktatuur in 1974 werden ook in Oost-Timor politieke partijen opgericht, die zich bezighielden met de toekomst van het gebied. Het Revolutionair Front voor een Onafhankelijk Oost-Timor, het FRETILIN, streefde naar onafhankelijkheid, terwijl de Unie voor een Demokratisch Oost-Timor, de UDT, een langdurige federatie met Portugal wilde. Een derde, kleine partij, de APODETI, zocht naar aansluiting bij Indonesië.

Geïnspireerd door Indonesische anti-kommunistische propaganda pleegde de UDT in augustus 1975 een staatsgreep tegen het FRETILIN, koalitiepartner in de overgangsregering. Na een bloedige burgeroorlog (met naar schatting drieduizend doden), waarbij het FRETILIN duidelijk een grotere aanhang bleek te hebben dan de UDT, vluchtte een deel van de UDT-ers naar West-Timor. Dat het FRETILIN een bredere basis onder de bevolking had, was ook al gebleken uit de lokale verkiezingen, die eerder waren gehouden. Na de burgeroorlog bleef het FRETILIN achter als de enige politieke partij van betekenis. Onder druk van Indonesische invallen in Oost-Timor vanuit het grensgebied met Indonesisch West-Timor, riep het FRETILIN op 28 november 1975 eenzijdig de Demokratische Republiek van Oost-Timor uit. Daarop viel op 7 december het Indonesische leger massaal het buurland binnen. De verwachting aan Indonesische zijde was dat de verovering van Oost-Timor slechts een kwestie van dagen zou zijn. Maar het verzet tegen de invasie en tegen de daaropvolgende bezetting duurt voort tot op de dag van vandaag.

Bevolking uitgemoord

Door de Indonesische invasie en bezetting zijn alleen al in de periode tot 1980 naar schatting 200.000 doden gevallen, wat neerkomt op eenderde van de bevolking in 1975. Een belangrijk deel sneuvelde als gevolg van militaire operaties, die elkaar in snel tempo opvolgden, maar een nog gro-

ter aantal werd het slachtoffer van een uithongeringsstrategie. De hongersnoden werden veroorzaakt doordat de bevolking werd weggejaagd uit haar oorspronkelijke woonomgeving en samengedreven werd in een beperkt aantal 'woonkernen' (door de Timorezen zelf aangeduid met de term 'koncentratiekampen') waar zij werd verhinderd om landbouw te bedrijven. Oost-Timor werd door Indonesië hermetisch afgesloten van de buitenwereld, waardoor berichten over de enorme tragedie nauwelijks naar buiten kwamen. Hulpverlenende instanties zoals het Internationale Rode Kruis mochten aanvankelijk Oost-Timor niet in. Ook journalisten waren niet welkom. Van een van de laatste onafhankelijke televisieploegen in Oost-Timor werden kort voor de invasie vier Australische journalisten op brute wijze door de Indonesië vermoord. Binnen Oost-Timor werd de bewegingsvrijheid van de burgers aan banden gelegd, was een reispas nodig voor elke verplaatsing en viel alle post- en telefoonverkeer onder de censuur van de bezetter.

Ook na de zogenaamde 'opening' van Oost-Timor begin 1989 zijn onafhankelijke mensenrechtenorganisaties niet welkom en kunnen journalisten er alleen terecht onder het toeziend oog van het bezettingsleger.

Illegale bezetting

De bezetting bracht Oost-Timor ook in een ekonomisch isolement. Wat er wordt verbouwd, wordt verhandeld door de Indonesische staatsmonopolies. De ekonomie en de administratie van het land worden volledig gekontroleerd door de Indonesische militairen. Sinds 1982 worden in het kader van het omstreden transmigratieprogramma Indonesische families naar Oost-Timor gezonden. Zo verdwijnen de Timorezen langzaam uit het straatbeeld. Hun taal, hun kultuur, hun religie, hun eigen Timorese identiteit staan onder enorme druk van een allesoverheersende bezetting. Via het onderwijs zijn de Timorezen verplicht zich de Indonesische taal en geschiedenis eigen te maken. En er worden moskeeën gebouwd in het overwegend katholieke Oost-Timor.

De mensenrechtensituatie op Oost-Timor is allerbelabberdst. De mensenrechten worden voortdurend en op ruime schaal geschonden. Standrechtelijke exekuties, verdwijningen, martelingen en arrestaties vinden nog steeds plaats. Voor het bezoek van generaal Suharto aan Oost-Timor in november 1988 werden als voorzorgsmaatregel drieduizend Timorezen opgepakt. Voor en tijdens het bezoek van de Paus in oktober 1989 werden nog eens honderden Timorezen gearresteerd.

Op Oost-Timor zelf, maar ook in gevangenissen op Java en elders, zit een onbekend aantal politieke gevangenen vast. Er vallen ook nog steeds dodelijke slachtoffers: door schermutselingen tussen het leger en het verzet, als represaillemaatregel of gewoon uit willekeur. Door al het fysieke geweld is op Oost-Timor een terreur van de angst ontstaan. Desondanks blijven de Timorezen zich verzetten tegen de vreemde overheersing.

Verzet, diplomatie en solidariteit

Vanaf de invasie in 1975 tot op de dag van vandaag wordt weerstand geboden aan de Indonesische bezettingstroepen, door alle lagen van de bevolking, op verschillende manieren, met alle middelen waarover zij beschikt.

Het gewapende verzet wordt geboden door het FALINTIL, tot 1988 de gewapende tak van het FRETILIN. Nadat het FALINTIL in 1979 zo goed als vernietigd was, kwam het enkele jaren later op verrassende wijze terug. Thans heeft het FALINTIL meer een nationaal karakter. Het opereert vanuit de moeilijk toegankelijke berggebieden, terwijl ook aanslagen plaatsvinden tot bij de hoofdstad Dili aan de noordkust. Het is duidelijk dat het verzet veel steun heeft van de bevolking.

Sinds 1981 is er naast het gewapende verzet ook meer en meer sprake van burgerlijke ongehoorzaamheid en burgeropstanden. De Timorezen weigeren Indonesisch te spreken, ze voeren kleine akties uit en smokkelen protestbrieven het land uit. Tijdens het bezoek van de Paus in oktober van het vorig jaar en tijdens het bezoek van de Amerikaanse ambassadeur Monjo in januari van dit jaar gaven jongeren door demonstraties openlijk uiting aan hun onvrede.

Buiten Oost-Timor wordt de diplomatieke strijd geleid door de Externe Delegatie van het FRETILIN in Lissabon. Zowel in Portugal als in Australië wonen omvangrijke gemeenschappen van Timorese vluchtelingen. In 1986 werd een belangrijk sukses geboekt in de diplomatieke strijd: het FRETILIN en de UDT, die elkaar in 1975 nog de macht betwistten, sloegen de handen ineen en vormden de NATIONALISTISCHE KONVERGENTIE. Het gemeenschappelijke doel is de bevrijding van Oost-Timor, het vertrek van de Indonesische militairen en burgers en de uitoefening van het zelfbeschikkingsrecht, met inbegrip van het recht op onafhankelijkheid.

Juridisch is de zaak duidelijk. De militaire invasie van 1975 was een flagrante schending van de territoriale integriteit van Portugees Timor. Vijf dagen

na de invasie werd deze veroordeeld door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties; enkele dagen later gevolgd door een veroordeling in de Veiligheidsraad. Ook de zogenaamde 'integratie' van Oost-Timor bij Indonesië (juli 1976) vond nauwelijks erkenning in het buitenland. Ook andere instanties, zoals het Europees Parlement, de Beweging van Niet-Gebonden Landen, de Interparlementaire Unie en talloze internationale organisaties met een politiek, humanitair of religieus karakter, veroordelen de Indonesische bezetting van Oost-Timor.

Oproep voor een referendum

Op 6 februari 1989 richtte Bisschop Belo, de apostolisch nuntius van Oost-Timor, zich in een brief tot Perez de Cuellar, Sekretaris-Generaal van de Verenigde Naties. In deze brief riep Bisschop Belo op tot het houden van een referendum. Het volk moet eindelijk de kans krijgen om een eigen keuze te maken over de toekomst van hun land.

Deze handtekeningenaktie vormt een ondersteuning van het Oosttimorese streven naar bevrijding. Het doel van de oproep is de Nederlandse regering aan te zetten tot een aktief beleid inzake de kwestie Oost-Timor. Immers, de Nederlandse regering neigt naar het standpunt dat de Indonesische annexatie van Oost-Timor een 'fait accompli' is. Wij zijn van mening dat het volk van Oost-Timor net als ieder ander volk het recht heeft op een bestaan in vrijheid. 15 jaar bezetting is 15 jaar teveel. De vijftiende 'verjaardag' van de invasie moet de laatste zijn!

Wat kunt U doen?

1. Om te beginnen kunt u de aktie ondersteunen door op de strook hieronder uw naam en handtekening te plaatsen, deze uit te knippen en aan ons terug te sturen.

2. U kunt ook proberen in uw eigen omgeving, werk- of familiekring zoveel mogelijk handtekeningen te verzamelen. Voor dit doel zijn lijsten verkrijgbaar op het aktie-adres.

3. U kunt meehelpen ruchtbaarheid te geven aan de aktie door de volksoproep met een toelichting op te hangen op opvallende plaatsen waar veel mensen komen. Ook hiervoor zijn 'aktie-pakketjes' verkrijgbaar.

4. Het is mogelijk om in overleg met de initiatiefnemers informatie-avonden over Oost-Timor te organiseren.

5. Tenslotte kunt u de aktie financieel steunen door het overmaken van een klein of groot bedrag op girorekening 3065720 t.n.v. de Stichting Informatie Indonesië o.v.v. Volksoproep Oost-Timor.

Deze aktie wordt georganiseerd door de XminY Beweging en het Komitee Indonesië. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot: Aktie Volksoproep Oost-Timor, p/a Komitee Indonesië, Postbus 40066, 1009 BB Amsterdam of telefonisch 020-936050 (bij voorkeur vrijdags tussen 11:00 en 15:00).

JA, IK ONDERSTEUN DE OPROEP AAN DE TWEEDE KAMER OM ER OP TOE TE ZIEN DAT DE NEDERLANDSE REGERING EEN AKTIEF BELEID VOERT VOOR DE EERBIEDIGING VAN DE FUNDAMENTELE RECHTEN VAN DE BEVOLKING VAN OOST-TIMOR EN DE UITOEFENING VAN HAAR ZELFBESCHIKKINGSRECHT MET INBEGRIP VAN HET RECHT OP ONAFHANKELIJKHEID.

Naam:

Adres en/of plaats:

Organisatie/beroep:

Handtekening:

Svp. terugsturen in een open envelop naar Aktie Volksoproep Oost-Timor, p/a Komitee Indonesië, Postbus 40066, 1009 BB Amsterdam.

Aktie Oost Timor Vrij

Steun Oproep aan Tweede Kamer

Aan de leden van de Tweede Kamer,

Onderstaande organisaties en personen roepen de leden van de Tweede Kamer op, er op toe te zien dat de Nederlandse regering een aktief beleid voert voor de eerbiediging van de fundamentele rechten van de Oosttimorese bevolking en de uitoefening van haar zelfbeschikkingsrecht met inbegrip van het recht op onafhankelijkheid.

Overwegende dat:

- Het gebied Oost-Timor op 7 december 1975 werd binnengevallen en sindsdien gewelddadig bezet wordt gehouden door Indonesië, waarbij eenderde van de bevolking is uitgemoord, grote ekonomische en maatschappelijke schade is aangericht en tot op de dag van vandaag de mensenrechten in ernstige mate worden geschonden;

- Deze bezetting niet alleen door de Algemene Vergadering en de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, maar ook door de Vergadering van de Niet-Gebonden Landen, de Interparlementaire Unie, het Europese Parlement en talloze internationale organisaties met een politiek, humanitair of religieus karakter, is veroordeeld;

- De Nederlandse regering tot op heden geen gevolg heeft gegeven aan de aanbevelingen en verzoeken, zoals die in de afgelopen twee jaar zijn vastgelegd in resoluties die met grote meerderheid werden aangenomen door het Europese Parlement, waarvan ook Nederland deel uitmaakt;

Dringen wij er bij de Tweede Kamerfrakies op aan de Nederlandse regering te verzoeken:

1. Dat zij initiatieven neemt die kunnen bijdragen tot een staakt-het-vuren en een terugtrekking van de Indonesische militairen, opdat er na een overgangsperiode een referendum kan worden gehouden, dat door de betrokken partijen wordt geformuleerd, en waarbij aan de bevolking de vrije keus over de toekomst van Oost-Timor wordt gelaten;

2. Dat zij bij de Sekretaris-Generaal van de Verenigde Naties bepleit dat ook vertegenwoordigers van het Oosttimorese volk, de 'Convergencia Nationalista', betrokken zullen worden bij de onderhandelingen over de toekomst van het gebied;

3. Dat zij van de Indonesische regering eist dat de internationale bepalingen inzake de mensenrechten op Oost-Timor worden nageleefd;

4. Dat zij de uitvoer van militaire goederen naar Indonesië stopzet zolang de illegale bezetting van Oost-Timor voortduurt;

5. Dat zij in haar betrekkingen met Indonesië, inbegrepen de bijeenkomsten in het kader van de IGGI, rekening houdt met de huidige koloniale toestand in Oost-Timor en met de in deze petitie geformuleerde verlangens;

6. Dat zij van de Indonesische regering verlangt dat internationale hulp- en mensenrechtenorganisaties worden toegelaten op Oost-Timor en dat hen volledige bewegingsvrijheid wordt gegeven;

7. Dat zij binnen zes maanden verslag uitbrengt aan de Tweede Kamer over de stappen die gezet zijn.